

Betreft Motie “Verbetering van Duitstalige communicatie en participatie”
Datum 12-11-2025

Inleiding:

Beste collega's in de Raad,

Kerkrade is als grensgemeente onlosmakelijk verbonden met haar burens in Duitsland. Dagelijks steken duizenden mensen de grens over om te werken, te winkelen, familie te bezoeken of deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. Ook wonen in Kerkrade meer dan 7.000 inwoners met de Duitse nationaliteit of een Duits-Nederlandse achtergrond, de grootste groep niet-Nederlandse inwoners binnen onze gemeente.

De gemeente Kerkrade heeft de afgelopen jaren terecht ingezet op inclusieve burgerparticipatie en toegankelijke communicatie. Toch blijkt in de praktijk dat Duitstalige inwoners de informatie van de gemeente vaak moeilijk kunnen volgen, omdat:

- de Duitstalige versies van gemeentelijke teksten (zoals op de website) beperkt of taalkundig zwak zijn;
- niet alle participatieprojecten en inspraakmogelijkheden ook in het Duits worden toegelicht;
- uitnodigingen en informatiebrieven zelden tweetalig worden aangeboden.

Daardoor bestaat het risico dat een aanzienlijke groep inwoners, die wél betrokken wil zijn, onvoldoende bereikt wordt. Een gemeente die inzet op participatie en inclusiviteit, moet daarom ook zorgen voor begrijpelijke communicatie richting de grootste niet-Nederlandse gemeenschap binnen haar grenzen.

Heldere en kwalitatief goede Duitstalige communicatie draagt bovendien bij aan:

- meer wederzijds begrip tussen Kerkradenaren en onze Duitse inwoners;
- betere participatie bij lokale projecten;
- versterking van de euregionale identiteit van Kerkrade als open en grensoverschrijdende stad.

De raad van de gemeente Kerkrade, in vergadering bijeen op 12-11-2025

Constaterende dat:

- De grootste groep niet-Nederlandse inwoners in Kerkrade Duitse staatsburgers zijn;
- De huidige Duitstalige communicatie van de gemeente (onder andere op de website) beperkt en niet altijd taalkundig correct is;
- De gemeente Kerkrade in haar participatiebeleid inzet op inclusie en gelijke kansen voor alle inwoners;
- Wij uit gesprekken merken dat Duitstalige inwoners niet weten dat ze mogen stemmen of niet weten hoe dit werkt.
- Duitstalige inwoners aangeven dat zij nauwelijks worden bereikt en geactiveerd rond lokale verkiezingen, waardoor hun betrokkenheid bij het democratisch proces beperkt blijft en dat dit een negatieve impact op de opkomstcijfers bij de verkiezingen heeft.

Overwegende dat:

- Goede communicatie een randvoorwaarde is voor volwaardige participatie;
- Tweektalige communicatie (Nederlands/Duits) in een grensgemeente als Kerkrade niet alleen wenselijk, maar ook haalbaar en passend is;
- Om alle inwoners te bereiken bij participatietrajecten, snelheid geboden is.
- Verbeterde Duitstalige informatievoorziening de binding tussen inwoners en gemeente versterkt en de uitstraling van Kerkrade als euregionale stad vergroot;
- Het stimuleren van kiesdeelname onder Duitstalige inwoners bijdraagt aan inclusieve democratische betrokkenheid en het opkomstcijfer bij lokale verkiezingen verhoogt;
- De gemeente al positieve ervaringen heeft met het bereiken van jongeren die voor het eerst mogen stemmen, bijvoorbeeld via een persoonlijke brief met QR-code, uitleg over het stemproces en een aansprekende stickerset.
- Een vergelijkbare aanpak ook richting Duitstalige inwoners overwogen kan worden.

Verzoekt het college:

- Te onderzoeken welke behoefte er leeft onder de Duitstalige inwoners inzake Duitstalige gemeentelijke communicatie.
- Op basis van dit onderzoek met een voorstel te komen om aan deze behoefte te voldoen.
- Te verkennen of tweektalige communicatie structureel onderdeel kan worden van gemeentelijke participatieprocessen en informatievoorziening;
- En vergelijkbaar met de campagne om jongeren op te roepen, direct een specifieke, tweektalige campagne te ontwikkelen om Duitstalige inwoners te informeren en te motiveren om te stemmen tijdens de lokale Gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 en volgende lokale verkiezingen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie VVD Kerkrade

Bryan van Putten, fractievoorzitter VVD Kerkrade

Michael Kannapin, commissielid B&S